

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 09, 2019

Nummer 9, 2019

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:336](#) 12-03-2019
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:341](#) 12-03-2019
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:2344](#) 18-12-2018
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:2348](#) 18-12-2018
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:2331](#) 18-12-2018
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:2357](#) 18-12-2018
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:2333](#) 18-12-2018
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:2342](#) 18-12-2018
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:2346](#) 18-12-2018
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:2338](#) 18-12-2018
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:343](#) 30-03-2018

RECHTSPRAAK

Schuld als bedoeld in artikel 307 Sr?

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat het overlijden van [betrokkene 1] niet aan de schuld van de verdachte te wijten is.

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. Onder schuld als delictsbestanddeel wordt een min of meer grove of aanmerkelijke schuld verstaan. Of sprake is van dergelijke schuld in de zin van artikel 307 Sr wordt bepaald door de manier waarop die schuld in de tenlastelegging nader is geconcretiseerd, en is voorts afhankelijk van het geheel van de gedragingen van de verdachte, de aard en de ernst daarvan en de overige omstandigheden van het geval (vgl. HR 14 april 2015, ECLI:NL:HR:2015:952 wat betreft art. 308 Sr).

Blijkens de onder 2.2.2 weergegeven overwegingen heeft het hof onder meer vastgesteld dat:

- [betrokkene 1], een volwassen vrouw, die onbekend was met de werking van GHB, weleens GHB wilde proberen;
- de verdachte GHB in een theeglas heeft ingeschonken en deze GHB vervolgens gemengd met cola aan [betrokkene 1] heeft verstrekt, waarna [betrokkene 1] die GHB zelf desbewust en vrijwillig heeft ingenomen;
- de exacte hoeveelheid van de aan [betrokkene 1] verstrekte GHB niet kan worden bepaald;
- de verdachte eerder van dezelfde GHB vergelijkbare of grotere hoeveelheden heeft gebruikt en dat dit altijd goed is gegaan.

In de overwegingen van het hof ligt als zijn niet onbegrijpelijke oordeel besloten dat niet is komen vast te staan dat – anders dan is ten laste gelegd – de verdachte aan [betrokkene 1] een ‘(te) grote hoeveelheid, althans meer dan een gemiddelde gebruikershoeveelheid’ heeft verstrekt. Het hof heeft vervolgens geoordeeld dat GHB weliswaar is vermeld op de bij de Opiumwet behorende lijst I en door de wetgever wordt beschouwd als een drug waarvan het gebruik een onaanvaardbaar risico voor de (volks)gezondheid oplevert, maar dat gelet op de hiervoor onder 2.5.1 genoemde omstandigheden het verstrekken aan [betrokkene 1] van GHB

niet een zodanig onaanvaardbaar gezondheidsrisico met zich bracht dat de dood van [betrokkene 1] aan haar schuld in de zin van artikel 307 Sr is te wijten. Dat – met waarderingen van feitelijke aard verweven – oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-03-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:336

Zaaknummer: 18/03083

Rechters: J. de Hullu, Y. Buruma, E.S.G.N.A.I. van de Griend, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Wetsartikelen: 307 Sr

RECHTSPRAAK

Consultatiebijstand en verhoorbijstand. Richtlijn 2013/48/EU terugwerkende kracht?

Het middel klaagt onder meer dat het hof in strijd met een gevoerd verweer heeft geoordeeld dat de verdachte voorafgaand aan het verhoor door de politie in de gelegenheid is gesteld een advocaat te raadplegen en dat zijn verklaring daarom in de bewijsvoering kan worden betrokken.

Bij de beoordeling van het middel dient het volgende te worden vooropgesteld. Een verdachte die door de politie is aangehouden, kan aan artikel 6 EVRM een aanspraak op rechtsbijstand ontlenen die inhoudt dat hem de gelegenheid wordt geboden om voorafgaand aan het verhoor door de politie aangaande zijn betrokkenheid bij een strafbaar feit een advocaat te raadplegen. De aangehouden verdachte dient vóór de aanvang van het eerste verhoor te worden gewezen op zijn recht op raadpleging van een advocaat. Behoudens in het geval dat hij uitdrukkelijk dan wel stilzwijgend doch in elk geval ondubbelzinnig afstand heeft gedaan van dat recht, dan wel bij het bestaan van dwingende redenen als door het EHRM bedoeld, zal hem binnen de grenzen van het redelijke de gelegenheid moeten worden geboden dat recht te verwezenlijken. Indien een aangehouden verdachte niet dan wel niet binnen redelijke grenzen de gelegenheid is geboden om voorafgaand aan het eerste verhoor door de politie een advocaat te raadplegen, levert dat in beginsel een vormverzuim op als bedoeld in artikel 359a Sv, dat, na een daartoe strekkend verweer, in de regel dient te leiden tot uitsluiting van het bewijs van de verklaringen van de verdachte die zijn afgelegd voordat hij een advocaat kon raadplegen.

De Hoge Raad tekent hierbij aan dat dit recht op zogenoemde consultatiebijstand sinds de inwerkingtreding van de Wet van 17 november 2016, *Stb.* 2016, 475 met ingang van 1 maart 2017 is geregeld in artikel 28c Sv in verbinding met artikel 28e Sv, terwijl de plicht de verdachte daaromtrent te informeren voortvloeit uit artikel 27c lid 3 Sv.

Van een verhoor in de hiervoor bedoelde zin is sprake indien door de politie vragen worden gesteld aan de verdachte die betrekking hebben op diens betrokkenheid bij een strafbaar feit ten aanzien waarvan hij als verdachte is aangemerkt. Voorafgaand aan dat moment dient hij te worden gewezen op zijn recht op raadpleging van een advocaat (vgl. HR 6 november 2018,

ECLI:NL:HR:2018:2056).

Een uit anderen hoofde gedetineerde verdachte ten aanzien van wie de verdenking is gerezen van een nieuw strafbaar feit, bevindt zich wat betreft de onder 2.3.1 bedoelde regel in een met een aanhouding vergelijkbare situatie. Zo een verdachte dient daarom eveneens vóór de aanvang van het eerste verhoor door de politie aangaande zijn betrokkenheid bij dat strafbare feit te worden gewezen op zijn recht op raadpleging van een advocaat (vgl. HR 3 juli 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW9264).

Het hof heeft vastgesteld dat aan de verdachte – die werd verdacht van verduistering (art. 321 Sr) en op dat moment uit anderen hoofde was gedetineerd – alvorens hem vragen zijn gesteld die betrekking hadden op diens betrokkenheid bij dat strafbare feit, is gevraagd of hij een advocaat wilde raadplegen en dat de verdachte daarop expliciet en ondubbelzinnig heeft geantwoord dat dat niet hoefde. Op grond daarvan heeft het hof geoordeeld dat de verdachte de gelegenheid heeft gehad een advocaat te raadplegen en het recht op consultatiebijstand daarom niet is geschonden. Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en het is evenmin onbegrijpelijk. De omstandigheid dat de verdachte direct voorafgaand aan het stellen van de vragen ter zake van het strafbare feit waarvan hij werd verdacht (mondeling) werd geïnformeerd over zijn recht op consultatiebijstand, maakt dat niet anders.

De klacht faalt.

Het middel bevat onder meer de klacht dat het hof ten onrechte de verklaring van de verdachte voor het bewijs heeft gebruikt, omdat ten tijde van het arrest van het hof de implementatiedatum van Richtlijn 2013/48/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2013 was verstreken, zodat het hof aan de omstandigheid dat de verdachte voorafgaand aan het politieverhoor niet is gewezen op zijn recht op verhoorbijstand het rechtsgevolg van bewijsuitsluiting had moeten verbinden.

Het hof heeft geoordeeld dat op grond van de rechtspraak van de Hoge Raad ten tijde van het verhoor geen recht bestond op verhoorbijstand en dat het geen aanleiding ziet van die rechtspraak af te wijken.

De klacht berust op de opvatting dat aan de omstandigheid dat een politieverhoor heeft plaatsgevonden voorafgaand aan de implementatie van Richtlijn 2013/48/EU of het verstrijken van de omzettingstermijn van die richtlijn, terwijl de verdachte daarbij geen aanspraak heeft kunnen maken op de verhoorbijstand waarin die richtlijn voorziet, het rechtsgevolg van bewijsuitsluiting dient te worden verbonden, indien het moment waarop de rechter oordeelt in de strafzaak met betrekking tot het feit waarop dat verhoor betrekking had, is gelegen na het moment van implementatie of het verstrijken van de implementatietermijn.

Die opvatting is onjuist. Naast hetgeen onder 3.3.2 is vooropgesteld, neemt de Hoge Raad daartoe in aanmerking dat Richtlijn 2013/48/EU niet beoogt rechtsgevolgen te verbinden aan de omstandigheid dat voor het moment van implementatie van de richtlijn of het verstrijken van de omzettingstermijn een politieverhoor heeft plaatsgevonden waarbij door de verdachte geen aanspraak kon worden gemaakt op verhoorbijstand. Ook de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie, zoals in hoofdlijnen geschetst in de conclusie van de advocaat-generaal onder 5.7 tot en met 5.12, biedt geen steun aan deze opvatting.

De klacht faalt.

In aanmerking genomen wat hiervoor is overwogen, doet zich hier niet het geval voor dat de in de reactie op de conclusie van de advocaat-generaal opgeworpen vragen met betrekking tot Richtlijn 2013/48/EU, relevant zijn voor de oplossing van het geschil, zodat om die reden kan worden afgezien van het stellen van prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie. Het daartoe strekkende verzoek wordt daarom afgewezen.

De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Gelet op de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van tien dagen en de mate waarin de redelijke termijn is overschreden, is er geen aanleiding om aan het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden enig rechtsgevolg te verbinden en zal de Hoge Raad met dat oordeel volstaan.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-03-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:341

Zaaknummer: 17/01038

Rechters: J. de Hullu, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: S.F.W. van 't Hullenaar

Wetsartikelen: 28 Sv en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Zijn vertrouwelijke gesprekken van de visitatiecommissie van de Inspectie van het Onderwijs en de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO) in lokaal van school ‘wederrechtelijk’ opgenomen?

Plaatsvervangend advocaat-generaal D.J.M.W. Paridaens heeft geconcludeerd dat de verdachte in zijn cassatieberoep niet-ontvankelijk wordt verklaard op grond van het bepaalde in artikel 80a RO.

Het middel klaagt onder meer dat het hof ten onrechte, althans ontoereikend gemotiveerd bewezen heeft verklaard dat de vastgelegde gegevens zijn verkregen door het ‘wederrechtelijk’ opnemen van een gesprek.

De tenlastelegging is toegesneden op artikel 139e Sr. Daarom moet de in de tenlastelegging en bewezenverklaring voorkomende term ‘wederrechtelijk’ geacht worden te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in dat artikel.

Blijkens de bewijsvoering heeft het hof vastgesteld dat, na een eerder bezoek namens het visitatiepanel om een geschikte ruimte te vinden, het aanwezige camerasysteem een dag voor het bezoek van het visitatiepanel is verlengd naar het lokaal waar het vertrouwelijke overleg van dat visitatiepanel ging plaatsvinden, en dat geen sprake was van instemming door het visitatiepanel met het opnemen van het overleg. Daaruit heeft het hof kennelijk en niet onbegrijpelijk afgeleid dat de apparatuur in het genoemde lokaal heimelijk aanwezig was. Gelet hierop heeft het hof, anders dan in het middel wordt betoogd, zonder miskenning van artikel 139a lid 2 aanhef en onder 2° Sr geoordeeld dat sprake was van het ‘wederrechtelijk’ opnemen van een gesprek zoals bedoeld in artikel 139e aanhef en onder 1° Sr.

Het middel faalt in zoverre.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-12-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:2342

Zaaknummer: 18/00208

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst en M.J. Borgers

Advocaten: W.E. Pors

Wetsartikelen: 139e Sr

RECHTSPRAAK

Reiskosten aangemerkt als rechtstreekse schade in plaats van proceskosten. Belang bij cassatie?

Advocaat-generaal P.C. Vegter heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest voor wat betreft de beslissing op de vordering van de benadeelde partij en de oplegging van de schadevergoedingsmaatregel, tot niet-ontvankelijkverklaring van de benadeelde partij in haar vordering tot schadevergoeding voor zover deze betreft de reiskosten die de benadeelde partij in het kader van zijn vorderingsprocedure heeft gemaakt, tot verwijzing van de verdachte in de kosten die de benadeelde partij heeft gemaakt, te weten € 8,70 ter zake van reiskosten, en die zij ten behoeve van de tenuitvoerlegging nog moet maken, tot toewijzing van de vordering tot schadevergoeding aan de benadeelde partij tot een bedrag van € 629,58, vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 22 februari 2015 tot aan de dag der algehele voldoening, en de verdachte voor genoemd bedrag de verplichting op te leggen tot betaling aan de Staat ten behoeve van de benadeelde partij, van een bedrag van € 629,58, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door twaalf dagen hechtenis, te bepalen dat, indien de verdachte (gedeeltelijk) heeft voldaan aan zijn verplichting tot betaling aan de Staat, daarmee zijn verplichting tot betaling aan de benadeelde partij in zoverre komt te vervallen en andersom dat, indien de verdachte heeft voldaan aan zijn verplichting tot betaling aan de benadeelde partij daarmee zijn verplichting tot betaling aan de Staat in zoverre komt te vervallen, met verwerping van het beroep voor het overige.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte de door de benadeelde partij gevorderde reiskosten van zijn huis naar zijn advocaat heeft toegewezen en heeft vermeerderd met de wettelijke rente en ten aanzien van die kosten een schadevergoedingsmaatregel heeft opgelegd, terwijl deze reiskosten niet gelden als rechtstreekse schade.

Het hof heeft ten onrechte een bedrag van € 8,70 te vermeerderen met de wettelijke rente als schadevergoeding toegewezen aan de benadeelde partij. Het gaat hier immers om reiskosten naar de advocaat die de benadeelde partij heeft gemaakt, die niet zijn aan te merken als schade die rechtstreeks is geleden door het strafbare feit, maar als proceskosten waaromtrent de rechter ingevolge het bepaalde in artikel 592a Sv in de daar bedoelde gevallen een afzonderlijke beslissing dient te geven (vgl. HR 11 april 2017, ECLI:NL:HR:2017:653).

Het middel klaagt daarover terecht.

Dit behoeft evenwel niet tot cassatie te leiden op grond van het volgende. Het hof had op de voet van artikel 592a Sv de verdachte moeten veroordelen in de kosten door de benadeelde partij gemaakt, begroot op € 8,70. Vernietiging van de bestreden beslissing heeft niet tot gevolg dat de verdachte dit bedrag, waarvan de hoogte niet is betwist, niet zou behoeven te betalen; hij zou dit bedrag dan immers verschuldigd worden door zijn veroordeling in die kosten. In de schriftuur is niet aangevoerd welk bijzonder belang de verdachte heeft bij vernietiging op dit punt. In deze omstandigheden, waarin vernietiging geen invloed heeft op de duur van de vervangende hechtenis die aan de schadevergoedingsmaatregel is verbonden, valt niet in te zien welk rechtens te respecteren belang de verdachte heeft bij vernietiging van de bestreden uitspraak. Dat de verdachte dan niet de wettelijke rente verschuldigd zou zijn over het bedrag van € 8,70 maakt dat niet anders.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-12-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:2338

Zaaknummer: 17/02859

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: L.E.G. van der Hut

Wetsartikelen: 592a Sv

RECHTSPRAAK

Termijn van artikel 552a lid 3 Sv (drie maanden na einde vervolgte zaak) of termijn van artikel 552a lid 4 Sv (twee jaren na inbeslagneming) van toepassing?

Het middel klaagt over de niet-ontvankelijkverklaring van de klaagster in haar beklag.

Van een vervolgte zaak in de zin van artikel 552a lid 3 Sv is geen sprake wanneer een zaak, zonder dat een rechter in de zaak betrokken is, met een sepot is geëindigd. In een dergelijk geval is sprake van een situatie waarin geen vervolging is ingesteld zoals bedoeld in artikel 552a lid 4 Sv zodat een klaagschrift uiterlijk binnen twee jaren na de inbeslagneming, kennisneming of ontoegankelijkmaking moet zijn ingediend (vgl. HR 15 april 2008, ECLI:NL:HR:2008:BC9406). Het kennelijke oordeel van de rechtbank dat, gelet op de sepotbeslissing, sprake is van een vervolgte zaak die tot een einde is gekomen, geeft derhalve blijk van een onjuiste rechtsopvatting.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Den Haag, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-12-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:2346

Zaaknummer: 17/03274

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst en M.T. Boerlage

Wetsartikelen: 552a Sv

RECHTSPRAAK

Is het bewezen verklaarde ten onrechte gekwalificeerd als terroristisch misdrijf in de zin van artikel 176a Sr jo. artikel 83 aanhef en onder 2 Sr?

Het middel klaagt dat het hof het bewezenverklaarde ten onrechte heeft gekwalificeerd als een 'terroristisch misdrijf' als bedoeld in artikel 83 aanhef en onder 2° Sr.

Het middel berust op de opvatting dat een bepaling die ter implementatie van kaderbesluit 2002/475/JBZ in het Wetboek van Strafrecht is opgenomen of is gewijzigd, door de Nederlandse rechter volledig conform de bepalingen van dat kaderbesluit moet worden uitgelegd in het geval dat de Nederlandse bepaling een ruimere reikwijdte heeft dan waartoe voormeld kaderbesluit de Nederlandse wetgever verplicht. Die opvatting is onjuist. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat een plicht tot kaderbesluitconforme uitleg bestaat indien het doel en de volle werking van een kaderbesluit daarzonder niet worden bereikt (vgl. HvJ EU 8 november 2016, C-554/14, ECLI:EU:C:2016:835, punt 59 (*Atanas Ognyanov*)). Artikel 83 en 176a Sr bieden echter geen grond voor het oordeel dat het met kaderbesluit 2002/475/JBZ beoogde resultaat – kort gezegd: te waarborgen dat terroristische misdrijven doeltreffend kunnen worden vervolgd binnen de Europese Unie – door de ruimere Nederlandse implementatie van dat kaderbesluit niet wordt bereikt. Het middel faalt derhalve.

De schriftuur bevat voorts het verzoek tot het stellen van prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie met betrekking tot meergenoemd kaderbesluit. Gelet op hetgeen onder 3.3 is overwogen, bestaat geen aanleiding tot het stellen van vragen van uitleg.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-03-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:343

Zaaknummer: 17/00395

Rechters: J. de Hullu, V. van den Brink en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: M. Berndsen en T.W. Gijsberts

Wetsartikelen: 176a Sr

RECHTSPRAAK

Is vordering tenuitvoerlegging in hoger beroep aan de orde, nu rechtbank niet aan (inhoudelijke) behandeling vordering is toegekomen?

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte de vordering tot tenuitvoerlegging van een voorwaardelijk opgelegde straf heeft toegewezen, aangezien die vordering in hoger beroep niet aan de orde was doordat de rechter in eerste aanleg niet aan een (inhoudelijke) behandeling van de vordering was toegekomen.

Het betreft een vordering van het Openbaar Ministerie tot tenuitvoerlegging van een eerder voorwaardelijk opgelegde straf wegens overtreding van de in artikel 14c lid 1 onder a Sr genoemde algemene voorwaarde dat de veroordeelde zich voor het einde van de proeftijd niet schuldig maakt aan een strafbaar feit. De procesgang is, voor zover voor de beoordeling van het middel van belang, weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 14 tot en met 16.

Artikel 361a Sv vermeldt de beslissingen waartoe de rechter kan komen met betrekking tot de daar genoemde vorderingen van het Openbaar Ministerie. Daarnaast voorziet de wet in de nietigverklaring van de (betekening der) oproeping voor de behandeling van een vordering als de onderhavige. Ingevolge artikel 14h lid 3 Sr behoort het Openbaar Ministerie de veroordeelde immers op te roepen tot bijwoning van het onderzoek van de zaak, onder betekening van de vordering tot tenuitvoerlegging of van de conclusie aan de veroordeelde, welke betekening moet geschieden met inachtneming van artikel 586 e.v. Sv. Niet-nakoming van die bepalingen kan ingevolge artikel 590 Sv leiden tot nietigheid van de betekening van de vordering (vgl. HR 5 maart 1996, ECLI:NL:HR:1996:ZD0123). Zo een nietigverklaring moet worden aangemerkt als een beslissing in de zin van artikel 14j lid 1 Sr.

Anders dan het middel betoogt, was daarom ook de onderhavige vordering aan de orde bij de behandeling van de zaak in hoger beroep. Dat de rechtbank als gevolg van de nietigheid van de oproeping niet aan de inhoudelijke behandeling van de vordering is toegekomen – wat ook het geval zou zijn geweest bij de in artikel 361a Sv genoemde beslissingen tot onbevoegdheid van de rechtbank of niet-ontvankelijkheid van de officier van justitie – maakt dit niet anders.

Dat geldt ook voor de omstandigheid dat de advocaat-generaal bij de behandeling van de zaak ter terechtzitting van het hof geen tenuitvoerlegging van de eerdere straf heeft gevorderd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-12-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:2357

Zaaknummer: 17/01824

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst en M.T. Boerlage

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 361a Sv en 590 Sv

RECHTSPRAAK

Moet de beklagrechter aangeven wanneer klager als rechthebbende kan worden aangemerkt en toetsen aan artikel 353 Sv?

Advocaat-generaal T.N.B.M. Spronken heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden beschikking en tot zodanige beslissing met betrekking tot terugwijzing of verwijzing van de zaak als de Hoge Raad gepast zal voorkomen.

Het middel keert zich tegen de ongegrondverklaring van het beklag. In het bijzonder wordt geklaagd dat het hof een onjuiste maatstaf heeft gehanteerd, althans de ongegrondverklaring niet begrijpelijk heeft gemotiveerd.

Het gaat in deze zaak om het volgende. Bij arrest van 22 februari 2016 heeft het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden de klager veroordeeld ter zake van diefstal door middel van braak of inklimming, meermalen gepleegd. Daarbij heeft het hof met betrekking tot de onder de klager op de voet van artikel 94 Sv in beslag genomen voorwerpen (i) beslist tot teruggave van een aantal bepaalde voorwerpen aan de rechthebbenden en (ii) ten aanzien van de overige in beslag genomen en nog niet teruggegeven voorwerpen de bewaring ten behoeve van de rechthebbende gelast.

Het klaagschrift van 6 juni 2016 strekt tot teruggave aan de klager van de voorwerpen ten aanzien waarvan in het arrest van 22 februari 2016 de bewaring ten behoeve van de rechthebbende is gelast.

Het middel stelt zich primair op het standpunt dat het hof het verzoek van de klager tot teruggave had moeten toetsen aan artikel 353 Sv. Deze opvatting is niet juist, zodat het middel in zoverre faalt. Artikel 353 Sv richt zich immers tot de strafrechter die bij eindvonnis of eindarrest dient te beslissen over de met toepassing van artikel 94 Sv in beslag genomen voorwerpen ten aanzien waarvan nog geen last tot teruggave is gegeven. Indien – zoals in dit geval – ten tijde van de beoordeling van het beklag de op de voet van artikel 353 Sv gegeven beslissing van de strafrechter onherroepelijk is, is die onherroepelijke beslissing voor de beklagrechter een vaststaand gegeven dat hij niet op zijn juistheid mag toetsen. In een zodanig geval moet de beklagrechter beoordelen of de klager redelijkerwijs moet worden aangemerkt

als de rechthebbende ten behoeve van wie de strafrechter de bewaring heeft gelast. Het hof heeft deze maatstaf toegepast.

Het middel klaagt verder dat het hof zijn oordeel niet toereikend heeft gemotiveerd nu het niet heeft aangegeven wanneer de klager wel als rechthebbende zou kunnen worden aangemerkt. Daarmee stelt het middel een eis die het recht niet kent. Het hof heeft geoordeeld dat de klager niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij redelijkerwijs moet worden aangemerkt als de rechthebbende en het heeft gemotiveerd op welke gronden het tot dit oordeel is gekomen. Dit oordeel is niet onbegrijpelijk en is, in aanmerking genomen wat door de klager is aangevoerd voor zijn stelling dat hij de rechthebbende is, toereikend gemotiveerd.

Ook in zoverre faalt het middel.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-12-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:2333

Zaaknummer: 17/02067

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: P.T. Pel

Wetsartikelen: 353 Sv en 94 Sv

RECHTSPRAAK

Leider criminele organisatie.

Het middel klaagt dat het hof ten aanzien van het onder 5 ten laste gelegde ten onrechte bewezen heeft verklaard dat de verdachte 'leider' als bedoeld in artikel 140 lid 3 Sr van de in de bewezenverklaring genoemde organisatie was.

De tenlastelegging is toegesneden op artikel 140 lid 1 en 3 Sr. Daarom moet de in de tenlastelegging en bewezenverklaring voorkomende term 'leider' geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in dat artikel.

Het hof heeft geoordeeld dat de verdachte leider was van een criminele organisatie, die hij vormde met zijn mededader [medeverdachte] en [A] B.V. en die tot oogmerk had het plegen van, kort gezegd, mensensmokkel, belastingfraude en gewoontewitwassen. Blijkens de bewijsvoering heeft het hof in dat verband vastgesteld dat ook andere personen dan de verdachte en [medeverdachte] werkzaam waren ten behoeve van [A] B.V. Het hof heeft tevens vastgesteld dat de verdachte en [medeverdachte] samen leiding gaven aan deze personen, onder meer door hen opdrachten te geven. Het op die vaststellingen gebaseerde oordeel van het hof dat de verdachte 'leider' was van de organisatie, zoals bedoeld in artikel 140 lid 3 Sr getuigt – mede in het licht van de in de conclusie van de advocaat-generaal onder 9 en 10 weergegeven wetsgeschiedenis – niet van een onjuiste rechtsopvatting en is evenmin onbegrijpelijk. De omstandigheid dat het hof naast de verdachte ook [medeverdachte] als 'leider' van de organisatie heeft aangemerkt – en dat in de bewezenverklaring geen andere natuurlijke personen als deelnemers aan die organisatie zijn genoemd – leidt niet tot een ander oordeel.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-12-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:2331

Zaaknummer: 17/01863

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: M.E. van der Werf

Wetsartikelen: 140 Sr

RECHTSPRAAK

Kwalificatieklacht witwassen met betrekking tot verwerven, voorhanden hebben, overdragen en/of omzetten van geldbedragen.

Het middel klaagt onder meer over het oordeel van het hof dat de bewezenverklaring onder 3 wat betreft de daarin vermelde geldbedragen 'witwassen' oplevert.

Het middel doet een beroep op rechtspraak van de Hoge Raad met betrekking tot het (schuld)witwassen bestaande in het 'verwerven' of 'voorhanden hebben' van een voorwerp dat onmiddellijk afkomstig is uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf. Uit de motivering van de kwalificatie moet dan kunnen worden afgeleid dat de gedragingen van de verdachte ook (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van het voorwerp (vgl. HR 13 december 2016, ECLI:NL:HR:2016:2842).

Deze rechtspraak heeft geen betrekking op een geval als het onderhavige waarin (mede) is bewezen verklaard het 'overdragen' en 'omzetten' van een voorwerp. Niet valt echter uit te sluiten dat anders moet worden geoordeeld in het uitzonderlijke geval dat het 'overdragen' en 'omzetten' van een door eigen misdrijf verkregen voorwerp plaatsvindt onder omstandigheden die niet wezenlijk verschillen van gevallen waarin een verdachte die een bepaald misdrijf heeft begaan en daarmee een door dat misdrijf verkregen voorwerp verwerft of voorhanden heeft, zich automatisch ook schuldig zou maken aan het (schuld)witwassen van dat voorwerp (vgl. HR 25 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:716).

Het hof heeft kennelijk geoordeeld dat de hiervoor weergegeven rechtspraak niet aan de kwalificatie van het bewezen verklaarde als witwassen in de weg staat. In aanmerking genomen dat het hof heeft geoordeeld (i) dat het bedrag van € 104.855 is aangetroffen in de kluis in de woning van de moeder van de verdachte en (ii) dat de verdachte de twaalf bedragen van telkens € 25.000 in kleine coupures heeft overgedragen aan de SNS-bank welke coupures zijn omgezet in coupures van € 500, geeft dat oordeel niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel is, mede gelet op de door het hof vastgestelde tegenstrijdigheden in de verklaringen van de verdachte, ook niet onbegrijpelijk.

De klacht faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-12-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:2344

Zaaknummer: 17/00855

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst en M.T. Boerlage

Advocaten: Y. Moszkowicz

Wetsartikelen: 42obis Sr

RECHTSPRAAK

Sprake van handelen in strijd met een vergunningsvoorschrift doordat verdachte verontreinigde grond heeft ‘bewerkt’?

Het middel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring voor zover inhoudende dat de verdachte in strijd met een vergunningsvoorschrift heeft gehandeld doordat zij verontreinigde grond heeft ‘bewerkt’, ontoereikend is gemotiveerd.

De uitleg van een vergunningsvoorschrift als het onderhavige is van feitelijke aard, zodat het oordeel van het hof dienaangaande in cassatie slechts op zijn begrijpelijkheid kan worden getoetst (vgl. HR 23 mei 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZD0054).

Het oordeel van het hof dat de in zijn overwegingen nader omschreven handelingen met betrekking tot het verontreinigde zand zijn aan te merken als ‘bewerken’ in de zin van het vergunningsvoorschrift, is niet onbegrijpelijk. Daarop stuit de klacht af.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-12-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:2348

Zaaknummer: 17/05127

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst en M.T. Boerlage

Advocaten: P.W.M. Huisman

Wetsartikelen: 18 Wet milieubeheer